
En korreksjon til realitetsorienteringen til Universitetet i Oslo

Et tilsvaer til Universitetet i Oslo sitt innlegg om kompetansesentrene

Universitet i Oslo synes å mene at forskjellene i spesialistdekning og forbruk av trygdemidler er små, og at det derfor er lite grunnlag «for å omfordele en tjeneste det finnes lite grunnlag for å omfordele». For å komme til den konklusjonen har de brukt statistikk over mottatt trygderefusjon etter bostedsfylke, og har tatt i bruk søylestatistikk (uten påførte verdier) som skal vise at det er små forskjeller. (I dette diagrammet er det for øvrig vesentlige forskjeller fra det diagrammet som Grytten presenterte under spesialistseminaret i januar med de samme datakildene, så sannheten forandrer seg visst kontinuerlig). Den oppmerksomme leser vil ut fra diagrammet som er produsert av Universitetet i Oslo kunne registrere at i de fylkene hvor det er lavest andel av befolkningen som får trygdeytelser, så ligger fylkets andel av pasienter som får trygderefusjon for tannbehandling på ca 70 % av fylkets andel av befolkningen. I de fylkene som har høyest andel pasi-

enter som får trygderefusjon for tannbehandling ligger tallet på ca. 120 %. Med andre ord er det 70 % ($120 : 70 = 1,7$) flere som får trygderefusjon for tannbehandling i fylkene med høyest andel i forhold til fylkene med lavest andel. Hvordan dette kan kalles små forskjeller er en gåte. At søylediagrammet er produsert på denne måten for at forskjellene skal se små ut er ganske sannsynlig. Framstilling av statistikk kan brukes til å fordreie sannheten, så det er ikke uten grunn at Mark Twain har sagt at det finnes tre usannheter, hvorav statistikk er en av dem.

I tillegg må fordelingen av trygdeytelser og spesialister sees i forhold til behov for trygdeytelser og spesialisttjenester i befolkningen, som kanskje kan være forskjellig i ulike landsdeler. Vi har lite kunnskap om tannhelsen i voksenbefolkningen i Norge slik det står i Stortingsmelding 35 (2006–07). Her kan kompetansesentrene gjøre en innsats. I Troms har vi gjennomført en stor datainnsamling om tannhelsen i vok-

senbefolkningen (Tromstannen), og er også med i den generelle store helseundersøkelsen Tromsø7 hvor datainnsamlingen akkurat har begynt, som vil kunne knytte sammen tannhelsesdata med generelle helsedata (f.eks. periodontitt og allmenne sykdommer). Dette er en del av det fylkeskommunen trenger for å oppfylle sitt følge-medansvar.

Universitet i Tromsø og Tannhelse-tjenestens kompetansesenter i Nord-Norge har et godt samarbeid både om undervisning for tannlegestudentene, og om spesialistutdanning og forskning. Vi håper å utvikle dette samarbeidet ytterligere i årene som kommer, til glede for begge institusjonene og tannhelsesektoren generelt. Vi trenger ingen «time-out».

*Peter Marstrander
Fylkestannhelsesjef i Troms
peter.marstrander@tromsfylke.no*